

процесу гальмування – тихий, слабкий, низький голос [2].

Всі означенні вище особливості мовлення дітей з ЦП, що мають дизартрію, впливають на організацію процесу комунікації та перешкоджають нормальному становленню особистості в соціумі.

Висновки. Отже, з урахуванням того, що в клініці дитячого церебрального паралічу особливе місце посідають порушення мовлення, специфіка і ступінь яких напряму залежить від місця локалізації та площини ураження мозку, слід акцентувати увагу на необхідності створення спеціальної системи впливу на дитину під час організації занять. Серед основних напрямків логопедичної роботи у майбутньому, вважаємо за доцільне розглянути наступні: перш за все, це покращення рівня артикуляційної, дрібної та загальної моторики, по-друге, розвиток фонаційної, просодичної, граматичної та лексичної сторони мовлення, формування у дітей різних видів усного мовлення (діалогічного і монологічного) на основі збагачення знань про навколишній світ; і втретє, проведення профілактичних заходів щодо попередження виникнення порушень писемного мовлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мелехова Л.В. Дифференціація дислалий / Л.В. Мелехова // Очерки по патологии речи и голоса/ Л.В. Мелехова. – М.: Просвещение, 1967
2. Тубичко Ю. О. Стан мовленнєвого розвитку в старших дошкільників зі стертою формою дизартрії як передумова оволодіння письмовим мовленням / Ю. О. Тубичко // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України. – 2010. – № 6. – С. 192-197.

Ганна Карпенко,
студентка 1 курсу ОС Магістр
Факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Наук. керівник: **Є. Ю. Линдіна**, к.п.н., ст.викл. (БДПУ)

ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННЄВИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ СЛУХУ

Актуальність дослідження. На сьогодні однією з найбільш актуальних проблем розвитку спеціальної педагогіки є розширення можливостей виховання та навчання дітей з особливими потребами.

Основою успішного розвитку та виховання осіб з порушеннями слуху є наявність відповідних умов. Спеціалізовані заклади є основними навчально-виховними центрами для цієї категорії дітей. За допомогою створеного освітнього середовища діти з порушенням слуху повноцінно інтегруються в суспільство, сприймають інтелектуально-естетичні цінності суспільства, опановують морально-етичні норми людських взаємин.

Мета дослідження полягає в обґрунтуванні педагогічних умов для розвитку мовлення у дітей 7-8-ого року життя з порушеннями слуху в умовах спеціального навчально-реабілітаційного центру.

Для досягнення мети дослідження були застосовані такі **методи**: аналіз наукових джерел та науково-методичної документації; констатуючий, формуючий і контрольний види педагогічного експерименту; статистичні методи обробки результатів.

Сутність дослідження. Для виявлення рівнів сформованості мовленнєвих умінь у дітей із порушенням слуху було дібрано низку експериментальних завдань за методикою В. Любашиної [2]. За комунікативним критерієм пропонували завдання: «Доручення», «Допоможи», «Розмова» та інші. Завданнями за мовленнєвим критерієм були: «Моя улюблена казка», «Впізнай, хто сказав», «Як сказати інакше». За структурним критерієм дітям пропонували такі завдання: «Переказ знайомої казки з елементами моделювання, використанням ляльок», «Розв'язання комунікативних завдань», «Запитання-відповідь».

Одержані результати переконали у тому, що мотивом і потребою у дітей із порушенням слуху вступати в діалог є інтерес, характером мотиву – пізнавальне й соціально-побутове спілкування. Щодо якісних характеристик дитячих діалогів відзначили, що у дітей 6-го року життя із порушенням слуху переважно вживали короткі репліки, розмова дітей між собою була недовготривалою. Краще дітям вдавалося передавати казкові діалоги, тому що вони добре знали репліки героїв, а це значно полегшувало ведення діалогу. При цьому казкові діалоги передавалися дітьми близько до тексту, а діалоги соціально-побутової тематики тривали за інтересом дошкільників.

Педагогічними умовами реалізації методики формування мовленнєвих умінь дітей з порушеннями слуху виступили: інтеграція різних видів діяльності (навчально-мовленнєвої, ігрової), поетапне впровадження сукупності методів репродуктивного та творчого характеру, пріоритетність такого засобу навчання, як ігри за змістом художніх творів.

Для покращення мовленнєвого розвитку з порушеннями слуху рекомендовано використання тестів на заняттях з розвитку слухового сприймання та формування вимови дітей з вадами слуху. Допомогти дитині адаптуватися в суспільстві, свідомо обрати шлях в житті, – основне завдання спецшколи для дітей зі зниженим слухом. Для його реалізації необхідно вирішити ряд спеціальних завдань, головним серед яких є: подолання наслідків слухового дефекту, навчання слабочуючих дітей усній мові. Сформувати у дитини зі зниженим слухом усну мову важливо для забезпечення засвоєння ними необхідного словника, навичок сприйняття усної мови і вимови, а також навичок спілкування з оточуючими за допомогою усної мови. Вирішення завдання оволодіння мовою неможливе без роботи над загальним розумовим розвитком дитини, розвитком її психічних процесів, мислення.

Основні висновки. Розвивальний характер вправ у процесі розвитку слухового сприймання розуміють як сприймання мови у зв'язку з використанням вправ, спрямованих на розвиток мислення, психічних функцій, творчої уяви. Досвід застосування тестових завдань на заняттях з розвитку слухового сприймання та формування вимови показав підвищений інтерес дітей до таких вправ, позитивний вплив як на процес розвитку слухового сприймання, формування вимови, так і на пізнавальну діяльність учнів в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Логопедія. Підручник. / За ред. М.К. Шеремет. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 776 с.
2. Головчиц Л.А. Дошкольная сурдопедагогика / Л.А. Головчиц – М. : ВЛАДОС, 2004. – 25 с.

Зінаїда Коваленко,

студентка 2 курсу
факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Наук. керівник: **Н.М.Анастасова**, старший викладач (БДПУ)

ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ І КОРЕКЦІЇ ЗАТРИМКИ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ В МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Актуальність теми. Однією з найбільших проблем сучасності, над вирішенням якої працюють спеціалісти з галузі медицини, психології, соціології, педагогіки, є неуспішність значної частини учнів початкової загальноосвітньої школи. Сукупність поглиблених клінічних, нейрофізіологічних психолого-педагогічних досліджень показали, що неуспішність може бути викликана багатьма причинами, зокрема, затримкою психічного розвитку. Слід звернути увагу, що за останні декілька років стрімко збільшується кількість дітей із затримкою психічного розвитку. Так, у масовій школі все частіше з'являються неуспішні діти (у більшості 7-10 років), у яких труднощі у засвоєнні навчального матеріалу обумовлені тимчасовою затримкою психічного розвитку [1].

У дітей з затримкою психічного розвитку недостатньо сформована готовність до засвоєння знань та понять, відхилення в поведінці, яка пов'язана з невеликими органічними ураженнями в головному мозку. Виходячи з цього, такі психічні функції, як мова, мислення, сприйняття, пам'ять, увага формуються не тільки пізніше, але і трохи по-іншому.

Ступінь досліджуваності проблеми. Перші узагальнення клінічних даних зробили вчені Т. Власова та М. Певзнер. Також вони розробили рекомендації щодо організації корекційної роботи затримки психічного розвитку на допомогу вчителю. Це було виокремлено в книзі «О детях с отклонениями в развитии». Діти з ЗПР, незважаючи на значну варіативність, характеризуються рядом особливостей, що дозволяють обмежити цей стан як від педагогічної занедбаності, так і від олігофренії: вони не є розумово відсталими, не мають порушень окремих аналізаторів, але в той же час їх проблема полягає у тому, що вони стійко не встигають в загальноосвітній школі внаслідок незрілості складних форм поведінки, цілеспрямованої діяльності на тлі швидкого виснаження, порушеної працездатності, швидкої втомлюваності [3, с. 18].

У роботах вчених К. Лебединської, І. Марковської, Г. Самодумської та інших показано, що затримка психічного розвитку, обумовлена вираженими церебрально-органічними причинами. Такі дослідники як Н. Максимова і О. Мілютіна розглядають затримку психічного розвитку як певне уповільнення розвитку психіки дитини, яке виражається в